

Sygn. akt I ACa 208/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Agnieszka Sołtyka (spr.)
Sędziowie:	SA Ryszard Iwankiewicz SA Wiesława Kaźmierska
Protokolant:	sekr.sądowy Magdalena Stachera

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2015 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej w P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 5 września 2014 r., sygn. akt VIII GC 104/14

I. oddala apelację.

II. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Wiesława Kaźmierska Agnieszka Sołtyka Ryszard Iwankiewicz

Sygn. akt I ACa 208/15

UZASADNIENIE

Powódka wystąpiła przeciwko pozwanej o zapłatę 2.600.000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 5.02.2014 roku oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu podniosła, że w dniu 12.12.2010 roku strony postępowania zawarły umowę przelewu wierzytelności, w wyniku której pozwana nabyła od powódki wierzytelność w kwocie 6.147.857,46 złotych przysługującą jej wobec (...) sp. z o. o. z siedzibą w L. za kwotę 3.200.000 złotych. Zapłata całej należności za nabycie wierzytelności miała nastąpić do dnia 28.12.2012 roku. Pozwana uiściła na rzecz powódki w okresie od 28.01 do 18.03.2013 roku kwotę 600.000 złotych. Powódka stwierdziła, że podjęła próby nawiązania kontaktu z pozwaną, jednak korespondencja kierowana do pozwanej na adres ujawniony w rejestrze przedsiębiorców

KRS, była zwracana. Dopiero pismem z dnia 24.01.2014 roku bezpośrednio do rąk prezesa zarządu pozwanej wręczono wezwanie do zapłaty, podczas jego wizyty w oddziale powódki. Pozwana, pismem z dnia 13.02.2014 roku wniosła o zawarcie aneksu do umowy sprzedaży wierzytelności. Powódka nie zgodziła się na jego zawarcie.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów procesu. Pozwana przyznała, że strony w dniu 12.12.2012 roku zawarły umowę przelewu wierzytelności o treści wskazanej przez powódkę, przyznała również, że dokonała zapłaty na rzecz powódki jedynie kwoty 600.000 złotych. Zarzuciła jednak, że powódka po stwierdzeniu braku zapłaty całości ceny, skorzystała z przysługującego jej uprawnienia zastrzeżonego w § 9 umowy i w drugim półroczu 2013 roku złożyła oświadczenie o odstąpieniu od zawartej przez strony umowy. Wskutek odstąpienia od umowy jej skuteczność została uchylona z mocą wsteczną i strony zobowiązane są zwrócić sobie wzajemnie świadczenia. Podkreśliła, że brak odbioru przez nią korespondencji zawierającej oświadczenie powódki nie powoduje, iż oświadczenie to nie zostało złożone.

Na rozprawie w dniu 5.09.2014 roku powódka zaprzeczyła, że złożyła oświadczenie o odstąpieniu od umowy, a w pozostałym zakresie pottrzymała swoje stanowisko.

Wyrokiem z dnia 5 września 2014 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.600.000 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 5 lutego 2014 roku oraz zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 107.21 złotych tytułem kosztów procesu.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 12.12.2012 roku strony zawarły w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi umowę przelewu wierzytelności w kwocie 6.147.857,46 złotych przysługującej powódce wobec (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. za kwotę 3.200.000 złotych (§ 1 i 2 umowy). Wierzytelność ta była zabezpieczona na nieruchomości opisanej w księdze wieczystej nr (...), wekslem in blanco dłużnika poręczonym przez dwie osoby fizyczne oraz zastawem rejestrowym na ruchomościach służących produkcji oleju (§ 3 umowy). W § 6 umowy strony postanowiły, że zapłata ceny sprzedaży nastąpi w całości do dnia 28.12.2012 roku na rachunek techniczny powódki o numerze (...) prowadzony przez powódkę, a za dzień zapłaty uznaje się dzień wpływu środków na wskazany rachunek bankowy. W § 9 umowy strony postanowiły, że zbywca (powódka) może odstąpić od niej na piśmie bez wyznaczania dodatkowego terminu nabywcy (pозwanej) w przypadku nie dokonania przez nabywcę pełnej zapłaty ceny w terminie wskazanym w § 6 umowy. Uprawnienie do odstąpienia od umowy wygasa po zapłacie ceny, choćby zapłata nastąpiła z opóźnieniem. W przypadku, gdy oświadczenie o odstąpieniu od umowy dotarło do nabywcy po dacie wpływu na rachunek zbywcy pełnej ceny, oświadczenie o odstąpieniu nie wywołuje skutków prawnych. Pozwana dokonała zapłaty na rzecz powódki następujących kwot: - w dniu 28.01.2013 roku 220.000 złotych; w dniu 29.01.2013 roku -100.000 złotych; w dniu 18.03.2013 roku -280.000 złotych.

Pismem z dnia 24.01.2014 roku powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 2.600.000 złotych z tytułu ceny nabycia wierzytelności w terminie do 4 lutego 2014 roku.

W odpowiedzi na wezwanie, pismem z dnia 10.02.2014 roku pozwana zwróciła się do powódki z wnioskiem o zawarcie aneksu do umowy przelewu wierzytelności. Wniosła o zmianę ceny nabycia wierzytelności poprzez określenie jej na poziomie 2.030.000 złotych, zmianę terminu zapłaty pozostałej reszty ceny w określony przez nią sposób oraz zaliczenie dokonanych przez nią wpłat w kwocie 600.000 złotych na poczet zmienionej ceny sprzedaży wierzytelności i potraktowanie jej jako zadatku. W uzasadnieniu swojego wniosku wskazała, że po dniu zawarcia umowy przelewu wierzytelności wystąpiły okoliczności, które utrudniły jej uruchomienie linii technologicznej do tłoczenia oleju, co było warunkiem uzyskania finansowania zakupu wierzytelności od powódki. Stwierdziła, że wartość linii technologicznej wraz z nieruchomością jest niższa, niż cena sprzedaży określonej w umowie. Zadeklarowała, że w aneksie do umowy przelewu wierzytelności wyrazi zgodę na zaliczenie uiszczonej przez nią kwoty jako zadatku, żeby z uwagi na odstąpienie od umowy przelewu powódka nie była zobowiązana do zwrotu dotychczas uiszczonej kwoty, gdyby pozwana ponownie nie uiszczała w terminie reszty ceny. Zaproponowała również zapłatę 130.000 złotych w dniu zawarcia aneksu. W odpowiedzi na powyższe pismo, powódka nie wyraziła zgody na zawarcie aneksu. Stała na

stanowisku, że wskazane przez pozwaną okoliczności nie uzasadniają renegocjacji ceny oraz warunków spłaty umowy przelewu wierzytelności.

W dniu 13.06.2014 roku pozwana, w chwili wniesienia pozwu działająca pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W., zmieniła firmę na (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w P..

Po dokonaniu takich ustaleń Sąd Okręgowy stwierdził, że nie budziły zastrzeżeń dowody z dokumentów, one więc mogły być podstawą ustaleń w zakresie istotnych faktów. Sąd wskazał, że treść umowy przelewu wierzytelności nie była sporna. Obie strony się na nią powoływały. Szczegółowe jej postanowienia zostały ustalone na podstawie jej dokumentu. Niesporny także był fakt zapłaty przez pozwaną na rzecz powódki ceny za nabytą wierzytelność w łącznej kwocie 600.000 złotych. Okoliczność ta została przyznana przez pozwaną (art. 229 k.p.c.). W ocenie Sądu meriti wezwanie do zapłaty z dnia 24.01.2014 roku, wniosek pozwanej z dnia 10.02.2014 roku oraz odpowiedź powódki z dnia 13.02.2014 roku na ten wniosek służyły nie tylko ustaleniu stanowisk stron w sprawie realizacji umowy i terminu dochodzonej płatności, ale i domniemaniu, że nie doszło do odstąpienia od umowy przez powódkę (art. 231 k.p.c.). Sąd I instancji uznał przy tym, że należało pominąć dowód z zeznań świadka A. B. w celu ustalenia kierowanej przez powódkę korespondencji, w tym złożenia pozwanej w 2013 roku oświadczenia o odstąpieniu od umowy przelewu wierzytelności oraz dowód z przesłuchanie za pozwaną M. R. na te same okoliczności. Stwierdził bowiem, że skoro pozwana twierdziła, że powódka złożyła jej oświadczenie pisemne o odstąpieniu od umowy, zaś powódka tego nie potwierdziła, to udowodnienie tej okoliczności wymagało przedstawienia dokumentu. Dlatego na podstawie art. 217 § 3 k.p.c. sąd pominął zgłoszone wnioski dowodowe uznając, że okoliczności sprawy zostały już dostatecznie wyjaśnione.

Niezależnie od powyższego Sąd wskazał, że w przypadku zawarcia umowy w formie pisemnej jej rozwiązanie za zgodą obu stron, a także odstąpienie lub wypowiedzenie przez jedną ze stron powinno być stwierdzone pismem (art. 77 § 2 k.c.). Podobnie, gdy umowa została zawarta w innej formie szczególnej (w niniejszej sprawie z podpisami notarialnie poświadczonymi) – art. 77 § 3 k.c.

Nie uwzględniono również wniosku o zobowiązanie powódki do dostarczenia na rozprawę całości korespondencji za okres od 1.01.2013 roku do dnia złożenia powództwa, ponieważ powódka zaprzeczyła istnieniu korespondencji, o której twierdziła pozwana. Dokonując oceny prawnej zgłoszonego żądania Sąd stwierdził, że powódka wywodzi roszczenie z art. 535 k.c. Wskazał Sąd, że powszechnie przyjmuje się, że przedmiotem umowy sprzedaży mogą być też prawa, w tym prawa względne, jak na przykład wierzytelności. Świadczeniem kupującego jest zapłata ceny, której wysokość ma odpowiadać wartości przedmiotu sprzedaży (art. 358 § 1 k.c.). W umowie zawartej przez strony został określony jej przedmiot (wierzytelność), cena oraz termin jej zapłaty. Możliwość dochodzenia odsetek od niezapłaconej ceny wynika z art. 481 § 1 k.c.

Wskazał Sąd, że w niniejszej sprawie nie było wątpliwości, że strony postępowania zawarły umowę sprzedaży wierzytelności, nie ulegał wątpliwości również fakt, że pozwana zapłaciła cenę z tytułu umowy przelewu wierzytelności jedynie w części, to jest w kwocie 600.000 złotych z ceny umownej 3.200.000 złotych. Stwierdził też Sąd I instancji, że strony pozostawały w sporze, czy umowa ta nadal obowiązuje.

Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy uznał, że pozwana nie wykazała istnienia oświadczenia powódki o odstąpieniu od umowy. Zaprzeczyło też temu samo stanowisko pozwanej zanim powódka wystąpiła z powództwem, albowiem pozwana dochodziła przed wytoczeniem powództwa zawarcia aneksu i nie przedsięwzięła działań mających być konsekwencją rzekomego odstąpienia od umowy przez powódkę. Powyższe znalazło potwierdzenie w piśmie powódki z dnia 13.02.2014 roku, w którym odniosła się ona do wniosku pozwanej w sposób, który wyraźnie wskazywał, że nie odstąpiła od umowy (k. 26).

Z tych względów Sąd I instancji uznał, że żądanie powódki było zasadne co do całej dochodzonej kwoty. Powódce należą się także odsetki ustawowe od dnia 5 lutego 2014 roku, gdyż powódka wezwała pozwaną do zapłaty należności

głównej w terminie do dnia 4 lutego 2014 roku i pomimo jego doręczenia w dniu 27.01.2014 roku pozwana nie dokonała zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 i 2 k.p.c. i 99 k.p.c. w zw. z art. 98 § 3 k.p.c. Stroną wygrywającą spór jest powódka toteż pozwana winna zwrócić jej koszty. Składają się na nie: opłata od pozwu w kwocie 100.000 złotych, wynagrodzenie radcy prawnego reprezentującego powódkę w kwocie 7.200 złotych ustalone na podstawie § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.) oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od jednego pełnomocnictwa.

Z rozstrzygnięciem tym nie zgodziła się pozwana, która zaskarżyła w całości wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

- 1) naruszenie art. 227 w związku z art. 232 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i pominięcie wniosków zgłaszanych przez pozwaną w sytuacji, gdy stan faktyczny sprawy wynikający z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie został wyjaśniony w sposób umożliwiający wyrokowanie,
- 2) naruszenie art. 217 § 3 k.p.c. poprzez jego zastosowanie i pominięcie wniosków dowodowych pozwanej w sytuacji, w której okoliczności faktyczne nie zostały wyjaśnione w sposób dostateczny,
- 3) naruszenie art. 231 k.p.c. poprzez przyjęcie, iż z wniosku pozwanej Spółki z dnia 10 lutego 2014 r. można wywieść domniemanie faktyczne, iż do odstąpienia od umowy nie doszło, podczas gdy z samej treści wniosku wynika, że pozwana powołuje się na okoliczność złożenia przez powódkę oświadczenia o odstąpieniu od umowy,
- 4) naruszenie art. 248 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie,
- 5) naruszenie art. 61 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie,
- 6) naruszenie art. 494 k.c. poprzez jego niezastosowanie,
- 7) błędne ustalenie stanu faktycznego skutkujące naruszeniem prawa materialnego w postaci art. 494 k.c. poprzez przyjęcie przez Sąd orzekający, że strony na dzień złożenia pozwu łączyła umowa o przelew wierzytelności, pozwana nabyła wierzytelność od powódki, a powódka nie złożyła oświadczenia o odstąpieniu od umowy, podczas gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynikało domniemanie, że powódka takie oświadczenie o odstąpieniu złożyła.
- 8) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, które to naruszenie miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia.

Wskazując na powyższe podstawy apelacji skarżąca wniosła o:

uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a ewentualnie zmianę ww. wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji podniesiono, że wyrok Sądu Okręgowego jest w zaskarżonej części nieprawidłowy, nadto Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy oraz nie przeprowadził postępowania dowodowego w całości.

Podkreślono, iż Sąd Okręgowy w Szczecinie orzekając w przedmiotowej sprawie pominął wnioski dowodowe zgłaszane przez stronę pozwaną na udowodnienie jej stanowiska w sprawie, a co za tym idzie nie przeprowadził postępowania dowodowego w całości, co z kolei skutkowało nie rozpoznaniem istoty sprawy.

Apelująca podniosła, że z materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie - w szczególności znajdującego się w aktach sprawy pisma z dnia 10 lutego 2014 r. złożonego powódce w dniu 12 lutego 2014 r., wynika, że pozwana Spółka wniosła o zawarcie aneksu do umowy sprzedaży wierzytelności i powołała się na dokonanie (już w dacie 10.02.2014 r.) odstąpienia od umowy przelewu wierzytelności. Treść pisma pozwanej w ocenie apelującej wskazuje, iż jeszcze przed złożeniem pozwu, pozwana powoływała się na istnienie okoliczności złożenia wobec niej oświadczenia o odstąpieniu od umowy i już choćby przez wzgląd na zaistniałą wątpliwość, w pełni uzasadnionym pozostawało przeprowadzenie wnioskowanych przez stronę pozwaną dowodów. Apelująca zarzuciła, że w tej sytuacji nie można było żadną miarą uznać, iż okoliczności sprawy zostały dostatecznie wyjaśnione, a wnioskowane przez stronę dowody zmierzały jedynie do przedłużenia postępowania.

Pozwana podniosła, że w samej treści pozwu powódka wskazała w sposób wyraźny, iż kierowała do pozwanej Spółki korespondencję, która nie została przez pozwaną podjęta. Powyższe ponad wszelką wątpliwość oznacza zdaniem apelującej, iż w okresie od stycznia 2013 r. do dnia wręczenia organowi Spółki wezwania do zapłaty w dniu 24 stycznia 2014 r., powódka kierowała do pozwanej Spółki korespondencję na adres wskazany w Rejestrze Przedsiębiorców, co uzasadniało wniosek pozwanej o zobowiązanie powodowego Banku do przedłożenia całości korespondencji oraz przeprowadzenie dowodu z ww. dokumentów. Apelująca przywołała w tym zakresie art. 248 § 1 k.p.c., wskazując, że dokumenty w postaci korespondencji kierowanej przez powódkę stanowiły dowód faktów, które miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Co do pominięcia dowodu z zeznań świadka A. B. oraz zeznań M. R. apelująca podniosła, iż powódka wielokrotnie wzywała pozwaną Spółkę do zapłaty, wskazując iż w przypadku dalszego opóźnienia będzie uprawniona do odstąpienia od umowy o przelew wierzytelności. Umowne prawo odstąpienia od umowy przez powódkę zostało zastrzeżone w § 9 umowy zawartej pomiędzy stronami. Apelująca podkreśliła, że uzyskała informację bezpośrednio od osoby uprawnionej do reprezentowania Banku, że oświadczenie o odstąpieniu wysyłane było dwukrotnie - pierwsze wysłane zostało na adres siedziby Spółki w B., natomiast drugie pismo skierowane zostało prawidłowo na adres Spółki ujawniony w Rejestrze Przedsiębiorców, przy czym nie zostało one przez Spółkę odebrane pod tym adresem. Podkreśliła też skarżąca, że przed sądem I instancji nie podnosiła okoliczności, iż dysponuje dokumentem zawierającym oświadczenie o odstąpieniu, a jedynie okoliczność, iż została o tym fakcie poinformowana przez pracownika powódki.

Pozwana podkreśliła przy tym, iż - wbrew stanowisku wyrażonemu w uzasadnieniu wyroku -z wniosku pozwanej z dnia 10 lutego 2014 r. nie można wywieść domniemania, że nie doszło do odstąpienia od umowy, a przeciwnie - domniemanie, że do takiego odstąpienia od umowy doszło. Skoro bowiem Spółka pozwana nie posiadałaby wiedzy o złożeniu takiego oświadczenia, nie powoływała by się na tą okoliczność we wskazanym wniosku z dnia 10 lutego 2014 r.

Rozwijając zarzut naruszenia art. 61 § 1 k.c. apelująca podniosła, że domniemywa się, że adresat zapoznał się z treścią oświadczenia, gdy doszło ono do niego w taki sposób, że powzięcie o nim wiadomości stało się możliwe. Wskazała przy tym, że przepis art. 61 k.c. nie wymaga, aby adresat faktycznie zapoznał się z jego treścią, decydujący charakter ma sama możliwość zapoznania się. Skoro zatem powódka wskazywała, iż wysyłała korespondencję na adres Spółki ujawniony w Rejestrze Przedsiębiorców, nadto pracownik banku poinformował przedstawiciela pozwanej, iż oświadczenie o odstąpieniu od umowy zostało wysłane listem poleconym na adres Spółki, a sama pozwana na tą okoliczność powołuje się w treści wniosku z dnia 10 lutego 2014 r., uznać należało, że owo odstąpienie od umowy Spółki było skuteczne z dniem, w którym pozwana mogła zapoznać się z treścią tego oświadczenia, bez względu na to czy faktycznie z tym oświadczeniem się zapoznała. Wykazaniu okoliczności treści korespondencji kierowanej do pozwanej służyć miało zarówno zobowiązanie powódki do złożenia na rozprawę całości korespondencji, jak również i dowód z zeznań świadka.

Dalej apelująca podniosła, że na gruncie niniejszej sprawy stwierdzić należało, iż złożenie przez powódkę oświadczenia o odstąpieniu od umowy przelewu skutkowało z mocy art. 494 k.c. obowiązkiem zwrotu przez powódkę uiszczonej przez pozwaną części ceny. Podkreśliła też, że z uwagi na zapis § 2 ust. 3 umowy przelewu pozwana nie nigdy nabyła

wierzytelności określonej umową przelewu z dnia 12 grudnia 2012r. Odstąpienie od umowy nie wywołało więc skutków prawnych w tym zakresie.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji i obciążenie pozwanej kosztami postępowania w drugiej instancji, w tym kosztami zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny zważył, co następuje;

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest prawidłowe. Wbrew zarzutom apelującej sąd I instancji rozpoznał istotę sprawy, gdyż merytorycznie orzekł o żądaniu powódki, uznając je za uzasadnione w całości. Oceniał też zasadność zarzutów pozwanej.

Dla rozstrzygnięcia sprawy kluczowe znaczenie miało ustalenie, czy powódka skorzystała z uprawnienia wynikającego z § 9 umowy stron z dnia 12 grudnia 2012r i odstąpiła od niej na piśmie, gdyż pozwana nie dokonała pełnej zapłaty ceny w terminie wskazanym w § 6 umowy. Taki zarzut podniosła pozwana i w związku z treścią art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. to pozwana obciążała ciężar wykazania tej okoliczności. W tym zakresie pozwana wniosła o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka A. B. oraz zeznań M. R.. Sąd I instancji te wnioski dowodowe pominął, wydając na rozprawie w dniu 5 września 2014r postanowienie w tym przedmiocie. Wskazać należy, że obecny na rozprawie pełnomocnik pozwanej co do tej decyzji sądu meriti nie wniósł zastrzeżenia do protokołu w trybie art. 162 k.p.c. W konsekwencji na podstawie tego przepisu pozwanej nie przysługuje na dalszym etapie procesu prawo powoływania się na uchybienie procesowe sądu I instancji związane z pominięciem wniosków dowodowych pozwanej o przesłuchanie świadka A. B. i prezesa pozwanej spółki.

Zatem zarzut naruszenia art. 227 w związku z art. 232 k.p.c. oraz art. 217§ 3 k.p.c. jest bezzasadny.

Uzupełniająco w tym zakresie wskazuje ponadto sąd odwoławczy, że apelująca podkreśliła, że uzyskała informację bezpośrednio od osoby uprawnionej do reprezentowania Banku, że oświadczenie o odstąpieniu wysyłane było dwukrotnie - pierwsze wysłane zostało na adres siedziby Spółki w B., natomiast drugie pismo skierowane zostało prawidłowo na adres Spółki ujawniony w Rejestrze Przedsiębiorców, przy czym nie zostało one przez Spółkę odebrane pod tym adresem. Uznała jednakże, że można w okolicznościach takich uznać, że pozwana miała możliwość zapoznania się z treścią oświadczenia powódki o odstąpieniu od umowy, co przesądza o dokonany skutecznie wypowiedzeniu.

Przypomnieć w tym miejscu trzeba, że umowa stron zastrzegła formę pisemną dla wypowiedzenia przez powódkę umowy. Formę taką przewiduje też w przypadku stron art. 77§ 2 i 3 k.c. Jest to forma dla celów dowodowych, dlatego należy równocześnie stosować art. 74 k.c. Zauważyć w tym miejscu należy, że pozwana nie wskazywała, aby dokument zawierający oświadczenie powódki o wypowiedzeniu został zagubiony, zniszczony czy zabrany. Przy zastrzeżeniu formy pisemnej ad probationem przepis art. 246 k.p.c. w kwestii dopuszczalności dowodu z zeznań świadków lub przesłuchania stron, odsyła (poza przypadkiem zagubienia, zniszczenia lub zabrania dokumentu) do kodeksu cywilnego, więc ocenę dopuszczalności przeprowadzenia dowodu ze świadków lub przesłuchania stron na fakt dokonania czynności, dla której przewidziana jest forma pisemna dla celów dowodowych, można przeprowadzić przy uwzględnieniu przesłanek określonych w art. 74 k.c. (tak np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2001r., CKN 204/00, LEX nr 53122). Zgodnie z tym przepisem, mimo niezachowania formy pisemnej przewidzianej dla celów dowodowych dowód ze świadków lub dowód z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności jest dopuszczalny w sytuacji, jeżeli fakt dokonania czynności prawnej będzie uprawdopodobniony za pomocą pisma.

W judykaturze prezentowane są poglądy, że początkiem dowodu na piśmie, czyli dokumentem wskazującym, że czynność została dokonana może być każdy dokument, którego treść bezpośrednio lub pośrednio wskazuje na fakt dokonania czynności. Nie jest konieczne, aby pismo to pochodziło od strony, przeciwko której dowód taki będzie prowadzony. Może to być dokument prywatny, albo urzędowy, list, dowód wpłaty, wydruk komputerowy, telefaksowy itp. (vide wyrok Sadu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2008r., IV CNP 6/08, LEX nr 584768).

Wskazując na powyższe zauważa Sąd Apelacyjny, że pozwana takiego dowodu nie złożyła, w szczególności nie złożyła np. oświadczenia na piśmie złożonego przez „osobę uprawnioną do reprezentowania Banku”, na którą w apelacji powołuje się, co do swej wiedzy o dokonanych przez powódkę wypowiedzeniu umowy z 12.12.2012r.

Za taki dokument nie może być też uznane pismo pozwanej Spółki z dnia 10 lutego 2014r. (k. 23-25). Pismo to Sąd I instancji ocenił właściwie, a przeciwna argumentacja apelującej oparta jest na wyrwanych z kontekstu tego pisma jego fragmentach. Stwierdza sąd odwoławczy, że uważna analiza pełnej treści „wniosku o zawarcie aneksu do umowy sprzedaży wierzytelności” nie pozwala na uznanie, że został on sporządzony w sytuacji, w której pozwana dysponowała wiedzą o dokonanych przez powódkę wypowiedzeniu umowy. Oczywistym jest bowiem i nie wymaga szerszej argumentacji to, że aneksować czy renegotjować można jedynie umowę w czasie jej trwania. Po jej wypowiedzeniu można natomiast jedynie wnosić o zawarcie nowej umowy i proponować jej postulowaną treść. Wskazać też trzeba, że wnosząc o dokonanie zmian umowy, pozwana powoływała się na okoliczności, które wystąpiły po dniu jej zawarcia, szczegółowo je opisując (ostatni akapit pisma z 10.02.2014r- k.23-24). Nie powoływała się natomiast na znany jej fakt wypowiedzenia tej umowy przez powódkę.

Dlatego uznać należy, że dowód ze świadków czy przesłuchania stron na fakt dokonanego wypowiedzenia nie był dopuszczalny i zasadnie Sąd I instancji dowód ten, przy braku zastrzeżenia pozwanej, pominął.

Z powyższych względów niezasadny jest też zarzut naruszenia art. 231 k.p.c. w zakresie przyjętych, po analizie pisma pozwanej z 10.02.2014r, przez sąd I instancji domniemań faktycznych.

Bezzasadny jest także zarzut naruszenia art. 248§ 1 k.p.c. W tym zakresie pozwana nie złożyła także zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c. Podkreślić również należy, że powódka zaprzeczyła, by doszło do wypowiedzenia umowy, a pozwana nawet nie uprawdopodobniła, że czynność taka miała miejsce. Ponadto wskazać trzeba, że w odpowiedzi na pozew pozwana, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, domagała się (pkt 6) zobowiązania powódki do dostarczenia na rozprawę „całości korespondencji kierowanej do pozwanej za okres od 1 stycznia 2013r do dnia złożenia powództwa” nie precyzując, że dotyczy to dokumentu- oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Taka treść wniosku oczywiście nie zmierzała do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy

(art. 227 k.p.c.), co uprawniało sąd meriti do pominięcia tego wniosku.

Z powyższych względów uznaje sąd II instancji, iż Sąd Okręgowy nie naruszył przepisów regulujących przeprowadzenie postępowania dowodowego i niewadliwie ustalił stan faktyczny sprawy, uwzględniając reguły rozkładu dowodów wynikające z zasady kontradiktoryjności. Bez obrazy art. 233§ 1 k.p.c. Sąd ten dokonał też oceny dowodów zebranych w sprawie, a dokonana ocena jest oceną swobodną, a nie dowolną, nie sprzeciwia się zasadom logiki ani doświadczenia życiowego. Przeciwnie stanowisko apelującej nie zasługuje na aprobatę, gdyż nie ma wsparcia w materiale dowodowym zebrany w sprawie. Sąd Apelacyjny podziela zatem ustalony przez Sąd I instancji stan faktyczny i przyjmuje za własny bez potrzeby jego powtarzania.

Stwierdza w związku z powyższym Sąd odwoławczy, że powód nie wypowiedział umowy stron z dnia 12 grudnia 2012r, stąd może domagać się od pozwanej zapłaty pozostałej ceny za sprzedaną wierzytelność. Zastrzeżenie w umowie stron, iż skutek rozporządzający umowy przelewu wierzytelności, polegający na przeniesieniu wierzytelności na pozwaną przez powódkę, nastąpi dopiero z chwilą zapłaty całej umówionej ceny przez kupującą, jest dopuszczalne w świetle art. 353¹ k.c., jak i znajduje podstawę w art. 510§1 k.c. Odpowiednio zastosowanie do takiej umowy znajduje także art. 589 i nast. k.c., a to w związku z dyspozycją art. 555 k.c.

Nie budzi wątpliwości Sądu Apelacyjnego, że w świetle umowy stron z dnia 12 grudnia 2012r pozwana zobowiązana była zapłacić powódce cenę nabytej wierzytelności w terminie ustalonym w umowie (§ 6- do 28 grudnia 2012r), zaś skutek przejścia tej wierzytelności na pozwaną miał nastąpić z tą chwilą. Brak zaś zapłaty ceny przez pozwaną należy ocenić jako niewykonanie przez nią zobowiązania kupującego z umowy sprzedaży. W świetle art. 589 k.c. sprzedającemu przysługuje roszczenie o zapłatę ceny na wypadek opóźnienia lub zwłoki dłużnika w spełnieniu

świadczenia pieniężnego z umowy sprzedaży, o ile oczywiście nie skorzystał on z możliwości odstąpienia z tej przyczyny od umowy sprzedaży (umowa stron czy art. 491 k.c.).

Skoro zatem nie zostało wykazane przez pozwaną, że powódka skorzystała z uprawnienia do odstąpienia od umowy stron (a sama powódka tej okoliczności zaprzeczyła), to tym samym, stosownie do umowy stron i art. 535 k.c., pozwana ma obowiązek zapłaty reszty umówionej ceny.

Zauważa końcowo Sąd Apelacyjny, że z uwagi na powyżej poczynione uwagi niezasadny jest zarzut niezastosowania art. 61 § 1 k.c. Strona pozwana w toku procesu nie wykazała bowiem, że złożone zostało przez powódkę oświadczenie o odstąpieniu od umowy sprzedaży.

Sąd I instancji nie mógł także zastosować art. 494 k.c. skoro nie nastąpiło odstąpienie od umowy sprzedaży wierzytelności.

Z tych wszystkich względów apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu, o czym na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono w punkcie I wyroku.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego wydano stosując, przewidzianą w art. 98 i 99 k.p.c., zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, a wysokość zasądzonych kosztów zastępstwa procesowego ma swą podstawę w treści § 6 pkt 7 w związku z §12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

W. Kaźmierska A. Sołtyka R. Iwankiewicz